

MEDIX

Broj 101/102
Listopad/
studenj 2012.
God. XVIII
UDK-61
ISSN 1331-3002

SPECIJALIZIRANI MEDICINSKI DVOMJESEČNIK

www.medix.com.hr

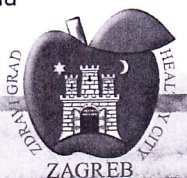
Jer želite znati.

TEMA BROJA

ALZHEIMEROVA BOLEST I DRUGE DEMENCIJE

PSIHIJARIJA 6. hrvatski kongres o alzheimerovoj bolesti OBITELJSKA MEDICINA Nove smjernice kardiovaskularne prevencije u kliničkoj praksi (Europsko kardiološko društvo, verzija 2012): što je novo za liječnike obiteljske medicine?;
3. kongres KoHOM-a RADIOLOGIJA Uloga magnetske rezonancije u dijagnostici demencija RAZGOVORI Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012-2020: ljudi – ključ uspjeha; Alzheimerova bolest – javnozdravstveni prioritet 21. stoljeća;
Individualni pristup bolesniku s dijabetesom ENDOKRINOLOGIJA Tjelovježba i prehrana dijabetičkih bolesnika PEDIJARIJA Tuberkuloza u djece – nove spoznaje; 10. kongres Hrvatskog pedijatrijskog društva MOLEKULARNA MEDICINA 2. konferencija Hrvatskog društva za istraživanje raka RAZGOVORI Torakalna medicina u Hrvatskoj danas; Mijenja li se prognoza karcinoma pluća?; Neinvazivna mehanička ventilacija u liječenju KOPB-a; Transplantacija pluća: iskustva hrvatsko-austrijske suradnje GASTROENTEROLOGIJA 6. hrvatski gastroenterološki kongres NEFROLOGIJA DiaTransplant 2012
JAVNO ZDRAVSTVO Ministarska konferencija „Heart to the Region – Beating Towards Self-sufficiency“ NUTRICIONIZAM Utjecaj crijevne mikrobiote na razvoj i funkciju imuniteta DERMATOVENEROLOGIJA Uloga suvremenih suportivnih obloga u liječenju venskih ulceracija STOMATOLOGIJA Povezanost oralnog i općeg zdravlja; Forenzična dentalna medicina; 50 godina Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu PALIJATIVNA MEDICINA Hrvatski tjedan palijativne skrbi ...

TEST ZNANJA U SUSTAVU TRAJNE MEDICINSKE IZOBRAZBE

STOMATOLOGIJA

50 godina Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu 26. rujna 2012. napunio je 50 godina samostalnosti, pa je tom prigodom na zagrebačkom Gornjem gradu u Staroj gradskoj vijećnici upriličena svečana sjednica. Sjednici su nazočili brojni uglednici iz Hrvatske i inozemstva. Na početku sjednice nazočnima se obratio prof. dr. sc. Dragutin Komar (tadašnji dekan fakulteta), koji je govorom praćenim multimedijalnom prezentacijom prošao kroz najvažnije trenutke povijesti fakulteta pružajući svakome priliku da se prisjeti svoje uloge u tih 50 godina. Govore su održali i predsjednik Gradske skupštine Davor Bernardić, prof. dr. sc. Ankica Marinović (osobna izaslanica predsjednika Republike Hrvatske Ive Josipovića i savjetnica predsjednika za znanost, visoko obrazovanje i vjerske zajednice), ministar znanosti, obrazovanja i sporta dr. sc. Željko Jovanović, zamjenica gradonačelnika Zagreba Jelena Pavičić Vukičević, prorektor Sveučilišta u Zagrebu za prostorno razvijanje i međuinstitucijsku suradnju prof. dr. sc. Bojan Baletić te doc. dr. sc. Zlatko Giljević, ravnatelj KBC-a Zagreb.

Kroz plejadu uzvanika i govornika svatko od nazočnih se mogao na svoj način prisjetiti dijela prošlosti te ogledati u sadašnjosti i zamisliti u budućnosti, tvoreći osobnu sponu sa Stomatološkim fakultetom. „*Verba volant, scripta manent*“ – trajan zapis o proteklih 50 godina samostalnosti fakulteta – nazočni su dobili u vidu novog broja znanstvenog časopisa „*Acta stomatologica Croatica*“ posvećenog obljetnici. Svečana sjednica je završena oproštajnim govorom dekana prof. dr. sc. Dragutina Komara, koji je svom nasljedniku na toj dužnosti prof. dr. sc. Hrvoju Brkiću i njegovim suradnicima zaželio puno uspjeha u radu.

Pregled razvoja stomatologije u Hrvatskoj od 14. do 20. stoljeća

Prve zapise o aktivnostima vezanima uz oralno zdravlje na području

Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu napunio je 50 godina samostalnosti pa je tim povodom u Staroj gradskoj vijećnici upriličena svečana sjednica. Osnivanje Katedre za stomatologiju i zubarstvo pri Liječničkom fakultetu u Zagrebu 1922. godine bila je osnova za utemeljenje Stomatološkog fakulteta. Samostalni Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu osnovan je odlukom Sabora RH 26. rujna 1962. Tijekom 50 godina postojanja fakultet je izrastao u nastavno, stručno i znanstveno središte stomatološke profesije u Hrvatskoj i regiji. „*Verba volant, scripta manent*“ – trajan zapis o proteklih 50 godina samostalnosti fakulteta – nazočni u Staroj gradskoj vijećnici dobili su u novom broju časopisa *Acta stomatologica Croatica*.

doc. dr. sc. Marin Vodanović

Sveučilište u Zagrebu, Stomatološki fakultet, Zavod za dentalnu antropologiju

Svečana sjednica Fakultetskog vijeća u povodu 50 godina samostalnog djelovanja Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održana je u Staroj gradskoj vijećnici 26. rujna 2012.

Prof. dr. sc. Dragutin Komar, dekan, i dr. Željko Jovanović, ministar znanosti, obrazovanja i sporta RH, u društvu prodekana te uglednih gostiju na svečanoj sjednici Fakultetskog vijeća

Hrvatske moguće je pronaći već u 14. stoljeću, kada su u tu svrhu djelovali liječnici, kirurzi, ljekarnici i brijači. Napretkom izobrazbe u području medicine dolazi i do izobrazbe prvih zubara koji su se školovali u susjednim zemljama, a svoja znanja i vještine nudili najčešće u većim urbanim središtima. Tako je prvi zubar u Dubrovačkoj Republici, Gaetano Pierini (*chirurgo – dentist*) bio zaposlen u Dubrovniku 12. travnja 1777. godine.¹ Tijekom 19. stoljeća broj zubara, zubnih liječnika, magistara zubarstva i zubnih mehaničara se značajno povećava. Godine 1866.

Zagreb za gradskog zubara zapošljava Josipa Hafnera, magistra zubarstva.^{2,3}

Na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće hrvatski liječnici koji su se bavili očuvanjem zdravlja usne šupljine najčešće su se školovali u Austriji, Mađarskoj, Njemačkoj, Češkoj i Italiji. Prvu službenu domaću inicijativu prosvjećivanja o važnosti zdravlja i higijene usne šupljine moguće je prepoznati 1903. godine, kada su članovi Sbornice liječnika Kraljevine Hrvatske i Slavonije u Zagrebu osnovali Zadrugu hrvatskih stomatologa.^{4,5} Velika raširenost

¹ Dumančić J, Kaić Z. U povodu 90. obljetnice: Eduard Radošević, začetnik visokoškolske nastave iz stomatologije u Hrvatskoj. *Acta Stomatol Croat* 2012;46:176–83.

² Kaić Z. Razvoj stomatologije u Hrvatskoj. *Acta Stomatol Croat* 2002;36:5–18.

³ Kaić Z. Stomatologija Zagreba u 19. stoljeću. *Medicinar* 1964;15:5–12.

karijesa, kao glavne oralne bolesti, zahtijevala je angažiranje sve većeg broja zubnih liječnika te se počela nametati potreba za organizacijom stomatološkog školstva u Hrvatskoj.¹ Začetnikom stomatološke izobrazbe u Hrvatskoj smatra se Eduard Radošević, koji je 1909. završio Medicinski fakultet u Beču, specijalizaciju iz stomatologije 1910. u Berlinu, te je u Zagrebu imao privatnu zubarsku liječničku ordinaciju. Na njegovu inicijativu 1922. godine, samo četiri godine nakon osnutka Liječničkog fakulteta u Zagrebu (današnji Medicinski fakultet), utemeljena je Katedra za stomatologiju i zubarstvo na kojoj se počela održavati nastava iz stomatologije za studente opće medicine Sveučilišta u Zagrebu.¹ Osnivanje te katedre bila je osnova za utemeljenje Stomatološkog fakulteta.

Osnivanje i razvoj Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Povijest Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu obuhvaća tri razvojna razdoblja: početno razdoblje visokoškolske stomatološke nastave od 1922. do 1948. godine, ustroj i djelovanje Odontološkog odsjeka Medicinskog fakulteta u Zagrebu od 1948. do 1962. te osnutak i uspon Stomatološkog fakulteta od 1962. godine do danas.⁶ Odlukom Sabora Republike Hrvatske broj 688–62, članak I., 26. rujna 1962. godine osnovan je samostalni Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a za prvog dekana bio je izabran prof. dr. sc. Živko Bolf.

Ubrzo nakon formalnog osnivanja, utemeljeni su i pojedini fakultetski zavodi: za stomatološku protetiku, za oralnu kirurgiju, za morfologiju zuba, za dječju i preventivnu stomatologiju, za ortodonciju, za dentalnu patologiju, za oralnu patologiju te nešto kasnije Zavod za parodontologiju.

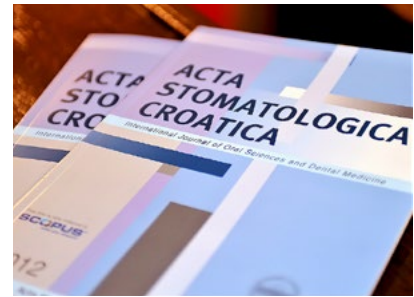
Prvobitni studij stomatologije trajao je pet godina. Kontinuiranim razvojem i unapređenjem izobrazbe stomatologa ukazala se potreba za boljom suradnjom s medicinskom profesijom. Stoga je 21. siječnja 1971. godine na zajedničkoj sjedni-

ci Savjeta Stomatološkog fakulteta i Savjeta Opće bolnice „Dr. Mladen Stojanović“ odlučeno da ta bolnica (današnji KBC „Sestara milosrdnica“) postane klinička bolnica Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i time nastavna baza za izobrazbu studenata stomatologije, što je osiguralo vrsnu nastavu kliničkih medicinskih predmeta.⁶ Osim toga, nastavnici pojedinih katedri Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu počeli su izvoditi nastavu na Stomatološkom fakultetu.

Klinička izobrazba budućih stomatologa u začecima se odvijala u sklopu Stomatološke klinike, koja je tada bila ustanova Medicinskog fakulteta. Godine 1952. stvoreni su uvjeti za osnivanje Odontološkog instituta kao posebne ustanove Medicinskog fakulteta u kojoj se održavaju nastava i klinički rad. Iz Odontološkog instituta je 1961. nastala Poliklinika stomatološkog odjela Medicinskog fakulteta, koja nakon osamostaljenja Stomatološkog fakulteta postaje Poliklinika Stomatološkog fakulteta, ali i dalje djeluje u sklopu Kliničke bolnice Medicinskog fakulteta. Klinička bolnica Medicinskog fakulteta prerasta u Klinički bolnički centar (KBC) Zagreb, pri kojem je ustrojena Stomatološka klinika.⁷

Stomatološki fakultet u Zagrebu – središte stomatološke profesije u Hrvatskoj i regiji

Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu predstavlja središte izvrsnosti stomatološke profesije u nastavnom, stručnom i znanstvenom pogledu. Na fakultetu se izvodi integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij dentalne medicine kojim se stječe 360 ECTS bodova. Studij je organiziran u šest nastavnih godina, a završava obranom diplomskog rada. Završetkom studija stječe se zvanje doktor dentalne me-

Znanstveni časopis „Acta stomatologica Croatica“ (www.ascro.hr) kontinuirano izlazi od 1966. godine. Svezak 3/2012., bio je posvećen 50. obljetnici Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i povijesnom razvoju stomatološke struke tijekom proteklih 90 godina (1922.–2012.)

dicine (dr. med. dent.). Osim toga, na fakultetu se izvode sveučilišni poslijediplomski doktorski studij i poslijediplomski specijalistički studij. Nastavnici fakulteta osim u izobrazbi studenata sudjeluju u provedbi specijalističke izobrazbe te cjeloživotne edukacije za doktore stomatologije organizacijom stručnih predavanja, radnih i teoretskih tečajeva, simpozija i konferencija kako u Hrvatskoj tako i u inozemstvu. Nadalje, sudjeluju na brojnim domaćim i međunarodnim znanstvenim projektima te objavljuju znanstvene radove u vrhunskim međunarodnim časopisima. U suradnji s Hrvatskim stomatološkim društvom, fakultet već 46 godina objavljuje međunarodni znanstveni časopis „Acta stomatologica Croatica“.

Kroz rezultate svoje nastavne, stručne i znanstvene aktivnosti Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu stekao je zavidnu reputaciju među sličnim institucijama u Hrvatskoj i u regiji te se profilirao kao središte izvrsnosti i predvodnik u unapređenju stomatološke profesije. Ipak, pred fakultetom stoje brojni izazovi u daljnjem razvoju struke, podizanju razine nastavne i znanstvene kvalitete te kontinuiranom širenju mreže međunarodnih kontakata i suradnje.

⁴ Kaić Z. Počeci strukovnog udruživanja stomatologa u Hrvatskoj. Hrvatski stomatološki vjesnik 2005;12:45–8.

⁵ Kaić Z. 65 godina Zadruga hrvatskih stomatologa. Acta Stomatol Croat 1968;3:164–8.

⁶ Keros J. Osnutak i razvoj Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Acta Stomatol Croat 2012;46:166–71.

⁷ Škrinjarić I. Klinička stomatološka djelatnost i studij stomatologije u Hrvatskoj. Acta Stomatol Croat 2012;46:195–201.